

Ndikukanika kukwatira chifukwa ndilibe chuma

Date: Tuesday, Muharram 5, 1447 6:12 AM

Views: 570

Category: Fiqh > Fiqh An-Nikāh > Achinyamata

Question

Ndikukanika kukwatira chifukwa ndilibe chuma

Answer

Kutamandidwa konse ndi kwa Allāh!

Choyambirira:

Ukwati sichinakhalepo chinthu chotsekereza munthu kuti akwaniritse zokhumba zake, koma kuti ndi chinthu chomwe chimamuthandizanso iyeyo kuti zokhumba zake zija azikwaniritse. Shaytwān ndi amene amawanong’oneza anthu kuti asachite kaye nikāh asanakwaniritse zomwe iwowo akuziona kuti ndi zabwino ndipo m’ malo mwake, iyeyu (Shaytwān) amawaitanira ku njira yoipa imene imawagwetsera ambiri mu uchimo. Mutha kuona kuti izi ndi zomwe zachuluka masiku ano pamene mwamuna akuchedwetsa ukwati, kapena makolo kuwaletsa ana awo kuti asakwatire kapena kukwatiwa asanamalize sukulu, kapena asanapeze ntchito; ndipo izi zabweretsa masautso pa achinyamata amene ngakhale achedwetsedwa choncho, zokhumba zawozo sizimakwaniritsidwabe.

Tikaona mu m’badwo woyamba wa chisilamu (ma Swahābah), tipeza kuti iwo adali patsogolo kuchita zinthu zabwino zowatalikitsa ku uchimo ndipo sankachedwetsa ukwati. Amautenganso ukwati kukhala njira imodzi yopezera ma rizq (zosowa zawo) kuchokera kwa Allāh.

Iwo adali kuwalimbikitsa amene anabwerera ku chisilamu pambuyo pa kumwalira kwa Mtumiki (ﷺ) kuti akwatire.

‘Abdullāh Ibn Mas’ūd adati:[1]

حَالُ النَّبِيِّ فِي غُلَا أَوْسَمَ النَّبِيِّ

“Funanifunani kulemera kudzera mu ukwati.”

Umar Ibnul Khattwāb adati:[1]

مُهْنُغِيَّاءَ رُقُفٍ أُونُوكِيٍّ نِ: لَعَلَّ لَلْأَقْدَقُ وَحَالُ النَّالِي فِي نَعْلِ الْبُلْطِي أَلْ نَمَّ يَبَجَع
وَلَصَفَ نَمُّهُ لَلْ

Amandidabwitsa yemwe safunafuna kulemera kudzera mu ukwati, chikhalirecho Allāh adati: “Ngati ali osauka, Allāh adzawalemeretsa kudzera mu chuma Chake.”

Mu kuyankhula kwina, ‘Abdullāh Ibn Mas’ūd adati:[2]

حَالُ النَّالِي لَوَطِي لَوَامُوي أَوْخِ أَيُّ تَوْمَ يَنْ أَمَلْعُ أَوْ مَيَّ أَرَشَعُ أَلِي لَجَّ أَمَّ قَبِي مَلْ وَل
نَنْتَفَلَّ أَعْفَاحُ مٌ تَجَّ وَزَتَلَّ نَهِي ف

“Nditati ndatsala ndi masiku khumi mu umoyo wanga, ndipo ndikudziwa kuti pamapeto pa masikuwa ndimwalira, ndipo ndinali ndi kuthekera kuti nditha kukwatira, ndikanakwatira poopa mayesero.”

Choncho, tikuwalangiza anyamata kuti akwatire ndipo asankhe akazi olungama amene sali osakadza ndipo sali ofuna zambiri kuchokera mwa mwamuna kumbali ya mahr ndi zina zotero.

Ndipo tikuwalangiza awo amene sangakwanitse kusunga mkazi kaamba kosowekera kuti amuope Allāh ndipo asachite za harām, kapena kutsatira zomwe zikuchitika mu gulu la zinthu za harām, kapena kukhudza zomwe zili zoletsedwa kwa iwowo (kukhudza mkazi yemwe sali mahram wawo). Adzithandize okha, kudzera mu chifuniro cha Allāh, mu njira imeneyi potsatira chiphunzitso cha Mtumiki wa Allāh (ﷺ) monga kusala, kuswali, kuchita ma du'ā pafupipafupi komanso kukhala limodzi ndi gulu la anthu olungama amene amalimbikitsana za kuopa Allāh. Adzitantwanitsenso ndi zinthu za phindu monga kusakasaka maphunziro a chisilamu, kuphunzira ndi kuloweza Qur'ān ndi ma ahādīth, komanso kuchita ntchito zotukula chisilamu. Ngati munthu adzitantwanitse ndi zinthu zokhudza kutsatira Allāh, iyeyu adzakhala osaganizira zinthu za harām.

Chachiwiri:

Malangizo athu kwa makolo komanso atsogoleri a m'madera onse mdziko muno ndi akuti, kumaliza maphunziro chisakhale chinthu chomuyenereza munthu kuti akwatire. Ndi liti limene ukwati unasanduka njira yomutsekerezera munthu ku maphunziro? Pomwe chilungamo chake ndi chakuti: ngati munthu wamvetsetsa bwino chipembedzo chake, iye amadziwa kuti ukwati ndi njira imodzi yomutetezera munthu amene

Taonani momwe Allāh akufotokezera mu Qur'ān:[3]

Ndi zotheka kuchititsa nikāh potengera Sharī'ah, ndipo walīmah nkudzachita mtsogolomo; chifukwa mu njira imeneyi, zikhala zololedwa kwa mnyamatayu ndi mkaziyu kukhala pa awiriwiri nkumacheza, kugonana kumene pogwiritsa ntchito kulera

kosakhalitsa kapena kuseweretsana ngati sakufuna kukhala malo amodzi mu nthawi imene akusakasaka maphunziro awowo.

Ndipo ngati makolo a anawa akuwakaniza kuti akwatirane pa zifukwa za chikhalidwe kapena kuopera anthu, kenako anawa nkuchita chigololo pachifukwa choti alephera kudziletsa ndipo agwera mu msampha wa Shaytwān, makolowa nawonso amapeza nawo machimo pamaso pa Allāh chifukwa athandizira anawa kuchita za harām.

Mu kuyankhula kwawo ma Swahābah awiri Abū Sa’īd komanso Ibn ‘Abbās adati: Mtumiki wa Allāh (ﷻ) adanena kuti:[5]

بِأَصْأَفُ هُجَّوْزِي مَلَوْ غَلَبَ نِإْفُ هُجَّوْزِي لَفَ غَلَبَ إِذْ إِفْ هَبْدَاؤُ هَمْ سَا نَسْ حُيْلَ فُ دَلَّوْ هَلْ دِلُّوْ نَمْ
هِي بَبَا يَلَعُ هَمْ ثِإْ أَمَّنْ إِفْ أَمْ ثِإْ

“Yemwe wabereka mwana, iyeyu amupatse dzina labwino komanso amukonze khalidwe lake (pomuphunzitsa chipembedzo). Ndipo mwanayu akatha msinkhu, amukwatitse. Koma ngati mwanayu watha msinkhu mpaka osamukwatitsa ndipo iyeyo wachita tchimo (chiwerewere), tchimo lakelo limagwera pa bambo ake.”

Allāh ndiye Mwini kuzindikira.

[1] Tafsīr Al-Qurtwubiy, Vol. 12, tsamba 241; komanso Tafsīr Ibn Kathīr, Vol. 6, tsamba 51

[2] Al-Mawsū’al Fiqhiyyah Al-Kawniyyah, Vol. 41, tsamba 214

[3] Suurah An-Nuur 24:32

[4] Al-Mughnī, Vol. 9 tsamba 341

[5] Shu’bal Īmān, #8299; Mishkāt Al-Maswābīh, Vol 2, tsamba 939, hadīth 3138